

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Dôvodom predloženia návrhu nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje chránený areál Síky (ďalej len „návrh nariadenia vlády“) je splnenie požiadavky vyplývajúcej z článku 4 ods. 4 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení (ďalej len „smernica 92/43/EHS v platnom znení“), podľa ktorého členské štáty určia lokality uvedené v zozname lokalít európskeho významu ako osobitné chránené územia a stanovujú priority v oblasti ochrany a potrebné opatrenia, najneskôr do šiestich rokov. Na základe uvedeného ustanovenia vypracovala Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ŠOP SR) návrh na vyhlásenie chráneného areálu Síky (CHA Síky), ktorý má zabezpečiť primeranú ochranu územia, ako súčasť európskej sústavy chránených území Natura 2000. Ďalším dôvodom predloženia návrhu nariadenia vlády je aj formálna výzva Európskej komisie k porušeniu č. 2019/2141, ktorá sa týka nedostatočného vyhlasovania lokalít európskeho významu a schvaľovania programov starostlivosti.

Súčasťou navrhovaného CHA Síky je územie európskeho významu s označením SKUEV0088 Síky, ktoré bolo zaradené do národného zoznamu území európskeho významu schváleného v roku 2004 vládou Slovenskej republiky a v roku 2008 Európskou komisiou. Podľa § 27 ods. 1 písm. b) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) sa územím európskeho významu rozumie územie v Slovenskej republike tvorené jednou alebo viacerými lokalitami, ktoré sú zaradené v národnom zozname týchto lokalít obstaraným Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky a prerokovaným s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky. SKUEV0088 Síky bolo zaradené do výnosu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu (ďalej len „výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1“) a do rozhodnutia Komisie 2008/26/ES z 13. novembra 2007, ktorým sa podľa smernice Rady 92/43/EHS prijíma zoznam lokalít európskeho významu v Panónskej biogeografickej oblasti (ďalej len „rozhodnutie 2008/26/ES“). Rozhodnutie 2008/26/ES bolo ďalej aktualizované novšími rozhodnutiami a aktuálne je účinné vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2020/98 z 28. novembra 2019, ktorým sa v prípade panónskeho biogeografického regiónu prijíma jedenásta aktualizácia zoznamu lokalít s európskym významom (ďalej len „vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/98“). Názov chráneného územia bol štandardizovaný rozhodnutím Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. P-101/2009 z 12.1.2009.

Účelom vyhlásenia navrhovaného CHA Síky je zabezpečenie priaznivého stavu predmetu ochrany CHA Síky, ktorým je prioritný biotop európskeho významu S11 Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340*) a biotop európskeho významu Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510). Vo výnose MŽP SR č. 3/2004-5.1 bol ako predmet ochrany uvedený aj druh európskeho významu pichliač úzkolistý (*Cirsium brachycephalum*). Tento druh sa ako predmet ochrany CHA Síky neuvádza, nakoľko ide o vedecký omyl a druh sa v CHA Síky nenachádza. Ciele ochrany sú stanovené v projekte ochrany spracovanom ako podklad na vyhlásenie CHA Síky a sú rozpracované v programe starostlivosti. Program starostlivosti o CHA Síky je, spoločne

s projektom ochrany, zverejnený na webovom sídle ŠOP SR na adrese <http://www.sopsr.sk/pschasiky/>.

Výmera CHA Síky je 40,1153 ha. Ochranné pásmo sa osobitne nevymedzuje. Vo výnose MŽP SR č. 3/2004-5.1 je pre SKUEV0088 Síky uvedená výmera 32,51 ha, ktorá bola aktuálna pri zaradení tejto lokality do národného zoznamu ÚEV v roku 2004. Výmera 32,753 ha uvedená vo vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2020/98 bola stanovená po aktualizácii na parcelný stav pôvodnej výmery lokality. Oproti výnosu MŽP SR č. 3/2004-5.1 bola výmera navrhovaného CHA Síky zväčšená z dôvodu zaradenia ďalších plôch s výskytom biotopov európskeho významu, ktoré tvoria predmet ochrany CHA Síky, v časti Chlm a upravená na aktuálne platný parcelný stav. Po vyhlásení CHA Síky bude aktuálna výmera upravená v databáze Natura 2000, ktorá bude predložená v predpísanom formáte (štandardný dátový formulár) nahlásená Európskej komisii.

Pre celý CHA Síky je navrhnutý druhý stupeň ochrany podľa zákona. Vo výnose MŽP SR č. 3/2004-5.1 bol pre SKUEV0088 Síky stanovený štvrtý stupeň ochrany podľa zákona. Z dôvodu potreby aktívneho manažmentu na zabezpečenie priaznivého stavu predmetov ochrany CHA Síky navrhla ŠOP SR pri vypracovaní projektu ochrany jeho zníženie na tretí stupeň ochrany. Počas prerokovania zámeru vyhlásiť CHA Síky na okresnom úrade v sídle kraja bolo zo strany vlastníka pozemku navrhnuté zníženie na druhý stupeň ochrany. S ohľadom na ciele ochrany v území a potrebu aktívneho manažmentu bol druhý stupeň ochrany pre CHA Síky vyhodnotený ako postačujúci. CHA Síky nie je v súčasnosti prekrytý so žiadnym chráneným územím v zmysle § 17 ods. 1 zákona, ani s územím medzinárodného významu.

Územie navrhovaného CHA Síky je vymedzené slovným opisom hraníc, zoznamom parciel a mapovým vymedzením. Vyhlásenie CHA Síky nie je v rozpore s územnoplánovacou dokumentáciou platnou pre príslušné územie, v ktorej je navrhovaný CHA Síky hodnotený v súlade so záujmami ochrany prírody a nie sú identifikované žiadne strety záujmov s cieľmi ochrany.

Zámer vyhlásiť CHA Síky bol v zmysle § 50 zákona oznámený Okresným úradom Nitra dňa 26. októbra 2017. Pripomienky k zámeru vznesené zo strany dotknutých subjektov boli prerokované a zapracované do materiálu.

Návrh nariadenia vlády bude mať negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, ktorý je rozpočtovo zabezpečený. Predpokladané sú len výdavky na označenie chráneného areálu v zmysle zákona a vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 24/2003 Z. z.“). Finančné prostriedky na realizáciu týchto výdavkov sú zabezpečené v rozpočte ŠOP SR. CHA Síky sa využíva pasením zo strany vlastníka pozemkov a vyhlásením CHA Síky táto činnosť nebude obmedzovaná, nakoľko je prospešné, aby bola vykonávaná naďalej. Ďalšie potrebné opatrenia v území v oblasti monitoringu a komunikácie s verejnosťou budú vykonávané zamestnancami ŠOP SR v rámci ich pracovnej náplne.

Predkladaný materiál je bez vplyvov na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, podnikateľské prostredie, informatizáciu spoločnosti, služby verejnej správy pre občana a bez sociálnych vplyvov. Bude mať pozitívny vplyv na životné prostredie.

Návrh nariadenia vlády je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, zákonmi, ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a súčasne je v súlade s právom Európskej únie.

B. Osobitná časť

K § 1 a prílohe č. 1

Vyhlasuje sa CHA Síky. Súčasťou CHA Síky je územie európskeho významu SKUEV0088 Síky, ktoré bolo do národného zoznamu území európskeho významu zaradené výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1.

Vymedzuje sa územie CHA Síky prostredníctvom katastrálneho územia a príslušného okresu, ďalej sa uvádza výmera CHA Síky a kde je možné nájsť podklady, v ktorých je zakreslená hranica CHA Síky. Pre potreby praxe budú na Okresnom úrade Šaľa uložené grafické podklady, v ktorých je zakreslená hranica CHA Síky. Ďalším zdrojom informácií o CHA Síky a o vymedzení jeho hranice je štátny zoznam osobitne chránených častí prírody a krajiny, do ktorého sa podľa § 51 ods. 4 zákona zapíše CHA Síky po vyhlásení jeho ochrany. Štátny zoznam, ako aj výpisy z neho, sú verejnosti prístupné a sú uložené na príslušných orgánoch ochrany prírody. Zdrojom informácií je aj kataster nehnuteľností, keďže chránené územie je predmetom evidencie katastra. V zmysle § 51 ods. 5 zákona správa katastra na základe podkladov predložených ministerstvom vyznačí chránené územie v katastri nehnuteľností po jeho zápise do štátneho zoznamu. V katastri nehnuteľností sa územie CHA Síky eviduje jednak v súbore geodetických informácií (zobrazením hranice, pričom platí, že vyznačením hranice sa nevytvára nová parcela), ako aj v súbore popisných informácií (kódom druhu chránenej nehnuteľnosti „103 chránený areál“). Spôsob vymedzenia hranice CHA Síky v prílohe tvorí popisná časť, zoznam parciel a mapa CHA Panské lúky. Ciele starostlivosti o CHA Síky, opatrenia na ich dosiahnutie a zásady využívania územia upraví program starostlivosti o CHA Síky.

V súlade s požiadavkami na obsahové náležitosti všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým sa vyhlasuje územie európskeho významu za osobitne chránené územie v zmysle smernice 92/43/EHS v platnom znení, sa v rámci podrobností o územnej ochrane vymedzuje aj názov lokality, teda názov územia európskeho významu, ktoré má byť vyhlásené za chránené územie, všeobecný účel vyhlásenia chráneného územia a uvádza sa údaj o tom, akým spôsobom budú pre toto územie zavádzané a realizované ochranné opatrenia.

K § 2 a prílohe č. 2

Upravujú sa účel a predmet ochrany CHA Síky. Predmetom ochrany CHA Síky je prioritný biotop európskeho významu S11 Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340*) a biotop európskeho významu Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510). Podľa § 2 ods. 2 písm. t) zákona je prioritný biotop európskeho významu, ktorého ochrana má zvláštny význam vzhľadom na podiel jeho prirodzeného výskytu v Európe. Prioritné biotopy sú označené symbolom *. Biotopy európskeho významu sú označené v súlade s prílohou č. 1 časť B k vyhláške č. 24/2003 Z. z.

K § 3

Na celom území navrhovaného CHA Síky platí druhý stupeň ochrany podľa § 13 zákona.

K § 4

Dátum účinnosti návrhu nariadenia vlády je vzhľadom na prebiehajúce konanie Európskej komisie voči Slovenskej republike navrhnutý na 15. septembra 2020.